

Dosarul nr. 2ra-664/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) G. Cazacu

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov

ÎNCHEIERE

8 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Sergiu Coptu în
interesele Lidiei Crivțov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia
Crivțov împotriva lui Oleg Dolgovuc cu privire la revocarea donației pentru
ingraturitudine și anularea înregistrării,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 noiembrie 2018 Lidia Crivțov, fiind reprezentată de avocatul Sergiu
Coptu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oleg Dolgovuc, solicitând:

- să fie revocat contractul de donație nr. 341 din 4 aprilie 2006 autentificat de
notarul Natalia Malîșenco, prin care reclamanta Lidia Crivțov în calitate de donator a
transmis cu titlu gratuit, iar pârâtul Dolgovuc Oleg în calitate de donatar a primit în
proprietate bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx - apartamentul xxxxx, compus din 2
odăi cu suprafața totală de 51,3 m.p., inclusiv locativă de 29,8 m.p., pe motivul
ingraturitudinii și refuzului donatarului de a acorda reclamantei ca donator întreținerea
datorată;

- să fie anulată înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul bunurilor
imobile în privința bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx - apartamentul xxxxx, după
Oleg Dolgovuc, pe motivul revocării contractului de donație nr. 341 din 4 aprilie
2006, ce a servit drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantei Lidia Crivțov a invocat că
aceasta anterior a fost căsătorită și din căsătorie sa născut fiul Oleg Dolgovuc.

În anul 1971 a divorțat și a locuit în continuare de una singură cu fiul ei.

În anul 1977, de către organul administrației publice locale, familiei acesteia,
compusă din reclamantă și fiul Oleg Dolgovuc, i-a fost repartizat apartamentul xxxxx,
compus din 2 odăi.

Conform hotărârii Comisiei de privatizare și a contractului de vânzare-
cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 5-379 din 15
februarie 1996, reclamanta a privatizat de una singură apartamentul xxxxx, și astfel a
devenit unicul proprietar al acestuia.

A indicat că la 4 aprilie 2006 a fost încheiat contractul de donație nr. 341 autentificat de notarul Natalia Malișenco, prin care Lidia Crivțov în calitate de donator a transmis cu titlu gratuit, iar fiul acesteia Oleg Dolgovuc, pârâtul, în calitate de donatar a primit în proprietate bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx.

Conform pct. 3 al contractului, Oleg Dolgovuc în calitate de donatar a intrat de fapt și de drept în stăpânirea apartamentului.

Conform pct. 6 al contractului, notarul a explicat părților contractului de donație conținutul art. 321, 827, 828-838 din Codul Civil și art. 50-51 din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 8 noiembrie 2002.

A menționat că prin încheierea contractului de donație, reclamanta a dorit să facă bine pârâtului și să-i transmită în proprietate încă în timpul vieții unica sa locuință, iar ultimul să o asigure cu cele necesare la bătrânețe, atunci când va avea nevoie de întreținere și grijă.

Însă, în anul 2012 fiul reclamantei, Oleg Dolgovuc, a plecat la muncă în Federația Rusă. De atunci el nu a mai revenit acasă.

Astfel, a invocat că fiul ei nu-i acordă nici o întreținere.

Totodată, a remarcat că Oleg Dolgovuc, înainte de a pleca în Federația Rusă în anul 2012, după cum a constatat mai târziu reclamanta, a obținut anumite credite de la instituții financiare, pe care nu le-a achitat și din acest motiv pârâtul a fost acționat în instanța de judecată, în această privință fiind pronunțate hotărâri judecătorești privind încasarea datoriilor și inițiate proceduri de executare. La fel, au fost aplicate sechestre pe apartamentul în litigiu.

Astfel, a remarcat că pârâtul a acumulat restanțe la achitarea creditelor față de instituțiile financiare și cheltuielilor de executare pentru executorii judecătorești în sumă totală de 130 000 lei, sumă pe care Lidia Crivțov a fost nevoită să o achite în rate în locul fiului ei Oleg Dolgovuc, deoarece exista riscul ca acest apartament să fie vândut la licitație în contul stingerii datoriilor acumulate, iar reclamanta putea să rămână fără locuință din cauza acțiunilor pârâtului.

A invocat că pârâtul deși a primit apartamentul în donație, nu a înregistrat acest contract de donație la gestionarul fondului locativ, nu a deschis cont personal pe numele său la gestionarul fondului locativ și toate bonurile de plată pentru serviciile comunale vin în continuare pe numele reclamantei. Ea achită toate serviciile comunale prestate pentru acest apartament, impozitul pe bunul imobil calculat de organul fiscal pe numele pârâtului ca proprietar de apartament.

Pârâtul nu a încheiat nici un contract cu furnizorii de servicii comunale și din acest motiv plățile vin în continuare pe numele reclamantei.

Deși a devenit proprietar al apartamentului în litigiu, după data de 4 aprilie 2006 pârâtul nu a domiciliat nici o zi în acest apartament, acesta practic nu i-a acordat nici o întreținere.

Totodată, a menționat că reclamanta este pensionară, este bolnavă și se află la evidența medicilor cu diferite diagnoze medicale. Îndeosebi în ultima perioadă de timp, are nevoie are nevoie de întreținere permanentă materială, tratament medical pe tot parcursul anului și de ajutor pe lângă casă.

Acest fapt necesită cheltuieli financiare permanente, pe care, după ce a donat apartamentul, nu și le mai poate permite din veniturile ce le are.

Mărimea pensiei primite acoperă numai o parte din cheltuieli, și anume numai pentru procurarea unor medicamente, care trebuie să le administreze în fiecare zi.

A specificat că pe parcursul perioadei de timp ce s-a scurs după donarea apartamentului fiului Dolgovuc Oleg, nu beneficiază nici de un fel de întreținere sau careva ajutor din partea lui. Acest fapt se datorează neînțelegerilor din viața lui personală, ne dorința lui de a lucra, de a se ocupa cu ceva și consumul excesiv de alcool.

Consideră că circumstanțele descrise mai sus constituie o ingraturitate din partea pârâtului, deoarece acesta prin acțiunile lui refuză în mod neîntemeiat să acorde reclamantei în calitate de donator întreținerea datorată.

Prin hotărârea din 1 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Crivțov împotriva lui Oleg Dolgovuc cu privire la revocarea donației pentru ingraturitate și anularea înregistrării.

La 2 aprilie 2019, Lidia Crivțov, fiind reprezentantul de avocatul Sergiu Coptu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Lidia Crivțov și s-a menținut hotărârea din 1 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit că la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 835 alin. (1) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), or reclamanta nu a demonstrat ingraturitatea ca temei de revocare a contractului de donație nr. 341 din 4 aprilie 2006.

Totodată, în opinia instanței de apel, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă sunt lipsite de suport juridic și au fost examinate sub toate aspectele de prima instanță.

La 7 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 145), avocatul Sergiu Coptu în interesele Lidiei Crivțov a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă, a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

Consideră că instanțele de judecată nu au determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, iar concluziile și argumentele invocate de prima instanță și instanța de apel în sprijinul soluției cu privire la respingerea acțiunii sunt neîntemeiate și în contradicție cu prevederile normelor de drept material invocate în cererea de chemare în judecată.

La fel, consideră că circumstanțele de fapt și de drept invocate drept temei a pretențiilor menționate în acțiunea civilă, au fost confirmate de reclamantă în întregime la fiecare capitol în parte.

Iar, instanța de apel în mod neîntemeiat a preluat concluziile, argumentele și motivele invocate de prima instanță, fără a efectua o evaluare concretă și nemijlocită a circumstanțelor de fapt ale raporturilor juridice stabilite între părțile litigiului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 3 decembrie 2019, iar dovada legală privind recepționarea acesteia de către recurentă lipsește.

Totodată, conform ștampilei de pe plic (f.d. 144), reprezentantul recurenteii, avocatul Sergiu Coptu, a recepționat decizia instanței de apel la 10 decembrie 2019.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul din 7 februarie 2020 a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Până la data examinării admisibilității recursului, intimatul nu a depus referință, prin care să-și expună poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Sergiu Coptu în interesele Lidiei Crivțov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Sergiu Coptu în interesele Lidiei Crivțov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru